

ת"פ 633/05/17 - מדינת ישראל נגד מוחמד שלאעטה

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 633-05-17 מדינת ישראל נ' שלאעטה(עציר)

בפני כבוד השופט דניאל פיש

המאשימה

מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד מאיה מצליח מפרקליטות מחוז
חיפה - פלילי

נגד

הנאשם

גזר דין

מוחמד שלאעטה ע"י ב"כ עו"ד טארק נעמאנה

1. הנאשם הודה לאחר ניהול חלק מהליך ההוכחות בכתב אישום מתוקן באישומים הבאים: אישום ראשון- סחר בנשק לפי סעיפים 144(ב2)+ (ג) לחוק העונשין+ עבירות בנשק (רכישה) לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא לחוק; אישום שני- עבירות בנשק (החזקה) לפי סעיף 144(א) סיפא לחוק; ואישום שלישי- סחר בנשק לפי סעיפים 144(ב2)+ (ג) לחוק. הסדר הטיעון לא כלל הסדר אודות העונש.

2. כאמור בכתב האישום המתוקן, במסגרת האישום הראשון תואר שבסביבות שנת 2013 הגיע הנאשם לביתו של רביע חוסיין ביחד עם אדם נוסף בשם נצרי ח'ליפה ורכש מרביע תת מקלע מאולתר מסוג קרלו (קרלו-גוסטב). הנאשם סיכם שישלם לרביע במועד נדחה 7,000 ₪ בתמורה. בהמשך נתגלה ויכוח ביניהם לגבי טיב הקרלו, וסוכם שהנאשם ימסור לרביע אקדח תמורתו. בהתאם לאמור מסר הנאשם לרביע אקדח חצי אוטומטי מסוג סירקיס עם מנגנון הדק חסר ומנגנון הדק מאולתר שהיה מופרד מהאקדח. פורט כי האקדח מסוגל לירות כדור או קלע שבכוחם להמית אדם. על פי האישום השני, בשנת 2013 או בסמוך לכך החזיק הנאשם בשתי מחסניות תואמות לאקדח ובמאות כדורים התואמים למחסניות ולאקדח. על פי האישום השלישי, במהלך שנת 2015 הציע הנאשם למכור לרביע אקדח מסוג חלוואני ושתי מחסניות ריקות התואמות לאקדח תמורת 14,000 ₪. בהמשך הוא אכן מכר את הנשק והמחסניות לרביע.

טיעוני המדינה לעניין העונש

3. נטען שנפגעו הערכים החברתיים המוגנים של שמירה על ערך החיים, ביטחון הציבור ושלומו. נטען לסכנה ברורה שנובעת מעבירות בנשק אשר יכולות לשמש בקלות למטרה בלתי חוקית- פלילית או ביטחונית. באשר לנסיבות ביצוע העבירה נטען שאין מדובר במעידה חד פעמית אלא בעיסוק באמל"ח על פני תקופה ארוכה ולאורך שנים. נטען שהמעשים לוו בתכנון מוקדם ומוקפד וצוין שמדובר בשרשרת מעשים שהנאשם יכל לחדול מהם בכל אחד מהאישומים בנפרד. הנאשם מילא חלק דומיננטי בביצוע העבירות- עמד בקשרים עם סוחר נשק, איתר מוכרים וקונים פוטנציאליים והפיק רווח מן העסקאות. נטען כי יש לתת את הדעת באשר לסוגי כלי הנשק ומגוונם שכללו בין היתר תת מקלע מאולתר, שני אקדחים, תחמושת ומחסניות. נטען שהנאשם יכל להבין את הפסול במעשיו. נטען שלנאשם לא הייתה

סיבה סבירה כלשהי להחזיק ולסחור בנשקים.

4. באשר למדיניות הענישה הנוהגת צוינו המקרים הבאים:

בע"פ 3288/14 **מדינת ישראל נ' מרדכי מטיאל קריספיל**, (24.8.2014) שם הורשע הנאשם בהחזקת אקדח ותחמושת והוטלו עליו 9 חודשי בפועל על ידי הערכאה הדיונית. בערעור הוחמר העונש ל-18 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 761/07 **מדינת ישראל נ' מיכאל אדרי**, (22.2.2007) קיבל בית המשפט העליון את ערעור המדינה והשית על הנאשם עונש של שנתיים מאסר, חלף שנת מאסר בפועל תוך שצוין הסיכון הרב שכרוך בעבירות נשק.

בע"פ 9373/10 **חמד ותד נ' מדינת ישראל**, (14.09.2011) הורשע הנאשם על פי הודאתו בעבירות של החזקת ונשיאת נשק כאשר הוא החזיק אקדח FN בביתו יחד עם 63 כדורים שהוטמנו בחצר הבית. הנאשם אף נשא את הנשק והיה בעל עבר פלילי קודם. בערעור הופחת עונשו מ-50 ל-30 חודשי מאסר בפועל, כאשר צוין שמקובלת ההשקפה שהגיעה העת להחמיר בענישת עברייני הנשק, אך שיש לעשות זאת בהדרגה.

בע"פ 3877/16 **פאדי ג'באלי נ' מדינת ישראל**, (17.11.2016) הורשע הנאשם בנשיאת נשק, מחסנית וכדורים והוטלו עליו 34 חודשי מאסר בפועל בתוך מתחם שבין 24-48 חודשי מאסר. הערעור נדחה תוך כדי ציון החומרה היתרה בביצוע עבירות נשק.

בע"פ 135/17 **מדינת ישראל נ' סמיר בסל**, (8.3.2017) הורשע הנאשם בעבירה של החזקה ונשיאת תת מקלע מאולתר ומחסנית והושטו עליו 12 חודשי מאסר בפועל בערכאה הדיונית. בערעור הוחמר העונש ל-18 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 415/16 **רון דהוד נ' מדינת ישראל**, (10.1.2017) נדחה ערעור על חומרת העונש בגין שני אישומים של סחר בנשק ועבירות בנשק (החזקה ונשיאה) כאשר בשתי הזדמנויות שונות מכר המערער שהיה בעל עבר פלילי נשקים לסוכן משטרתי (אקדח יריחו ורובה צייד). בערכאה הדיונית, שם הודה המערער בשלב מוקדם, הוטל עונש של 45 חודשי מאסר בפועל ונקבע מתחם שבין שנתיים עד חמש שנות מאסר.

בע"פ 251/11 **נפאע נ' מדינת ישראל**, (4.12.2011), הורשע הנאשם בשתי עבירות של סחר בנשק ושתי עבירות של נשיאת נשק לאחר שמכר אקדח ותת מקלע לסוכן משטרתי. הנאשם היה בעל עבר פלילי מכביד. בערכאה הדיונית נגזרו 38 חודשי מאסר בפועל, ובית המשפט העליון החמיר את העונש לאחר שקבע שיש להעלות את רף הענישה בהדרגה ל-46 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 5913/11 טאר הייבי נ' מדינת ישראל, (12.09.2012), נדחה ערעור על עונש של 9 שנות מאסר על המערער שהורשע בביצוע 4 עבירות של סחר בנשק ו-3 עבירות של סיוע לסחר בנשק, כאשר היה מדובר ב-4 אקדחים ו-3 תתי מקלע. הנאשם בעל עבר פלילי מכביד וביצע את העבירות כשהיה אסיר משוחרר ברישיון וכן בעת שהיה אסיר. הנאשמים האחרים באותה פרשה נידונו בערכאה הדיונית ל-30 חודשי מאסר בפועל בגין עבירה אחת של סחר בנשק ויריות באזור מגורים ו-38 חודשי מאסר בפועל בגין עבירה בודדת של סחר בנשק שלא כדין (תת מקלע) (אותו נאשם ניהל את משפטו עד תום).

בע"פ 2405/12 אמירהם ח'טיב נ' מדינת ישראל, (17.11.2013), נדחה ערעור על חומרת העונש במקרה בו הורשע הנאשם על ידי הערכאה הדיונית על פי הודאתו בביצוע שתי עבירות של החזקת נשק ושתי עבירות של סחר בנשק ונידון ל-54 חודשי מאסר בפועל. הנאשם היה בעל עבר פלילי מכביד שהודה בתחילת משפטו.

צוין עוד ת"פ 12695-05-17 מדינת ישראל נ' נצרי ח'ליפה, (21.2.2017) שם הודה הנאשם והורשע ב-6 אישומים: שני אישומים של סחר בנשק, אישום של סיוע לסחר בנשק, ושלושה אישומים נוספים של עבירות החזקת נשק (רכישה). נקבע מתחם ענישה בין 4-8 שנות מאסר בפועל והוטלו 6 שנות מאסר בפועל, תוך שהודגשה החשיבות של ההודיה ושיקולים נוספים שעמדו לטובתו.

5. המאשימה טענה שיש להחמיר ולעלות את רף הענישה בגין עבירות הנשק לאור המציאות במדינה וזמנינותם ונפיצותם הרחבה של כלי הנשק והמסוכנות הטמונה בהם.

6. נטען למתחם ענישה הולם שבין 4-8 שנות מאסר בפועל בצירוף מאסר על תנאי וקנס משמעותי.

7. באשר לנסיבותיו האישיות ונסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה נטען שיש לזקוף לטובת הנאשם שהוא נעדר עבר פלילי קודם ושהוא הודה בכתב האישום המתוקן, אם כי לא בתחילת המשפט וצוין שהתקיימו מספר רב של דיוני הוכחות ונשמעה כל פרשת התביעה.

באשר לתסקיר, נטען שהיה שלילי במהותו. נטען שאין לסטות מהמתחם שצוין.

טיעוני הסנגוריה לעונש

8. הסנגור טען שכתב האישום המקורי היה חמור בהרבה מכתב האישום המתוקן וכי נערכו בו תיקונים מהותיים. נטען שהשינוי נבע מקושי ראיתי שנוצר במהלך שמיעת הראיות וכי אין לזקוף לחובתו של הנאשם את הצורך לנהל אותן ישיבות שהתנהלו. נטען שיש ליתן משקל לכך שלאחר התיקונים בחר הנאשם לקחת אחריות ולהודות בעובדות כתב האישום המתוקן ובכך חסך זמן שיפוטי יקר.

9. נטען שעל פי עובדות כתב האישום רוב העבירות בוצעו לפני תקופת זמן משמעותית, למשל בשנת

2013 כאשר הנאשם היה בן 22 בלבד, או בשנת 2015 כאשר מתקופה זו ועד למעצרו של הנאשם לא נפתחו נגדו תיקים נוספים והוא לא הסתבך בפלילים. נטען שיש בדבר כדי ללמד כי החל משנת 2015 הנאשם למד לקח ובחר לחזור לדרך הישר אחרי שהתבגר.

10. נטען שהסתבכותו הינה בבחינת מעידה חד פעמית כאשר הוא הסתבך בעבירות הנשק רק עם שני האנשים שצוינו בכתב האישום, רביע ונצרי, ונטען שאין מדובר בסוחר שביצע מספר רב של עבירות למספר רב של רוכשים. נטען שהמניע כפי שפורט בתסקיר היה כלכלי ולא מניע אחר.

11. צוין שהנאשם עצור מיום 23.4.17- תקופה של כשנה ושיש להתחשב בתקופה הזו בעת גזירת הדין. נטען שאף קצינת המבחן התייחסה בתסקיר לתקופת המעצר לטובת הנאשם.

12. נטען שכבר מתחילת ההליך הועלתה טענה של אכיפה בררנית והסנגור חזר על טענת זו ונטען שיש להקל בעונש על בסיסה. נטען שהיו מספר רב של עצורים בפרשה שכולם שוחררו מבלי שהוגש נגדם כתב אישום, למעט הנאשם. הטענה של אכיפה בררנית הועלתה בקשר לחשוד נוסף ששני העדים המרכזיים נגד הנאשם אישרו כי נשק החלואני נרכש על ידו ולמרות זאת לא הוגש נגדו כתב אישום עד היום.

13. באשר לעונשו של נצרי ח'ליפה נטען שיש להתעלם מהעונש שהוטל עליו, כאשר הוא בעל עבר פלילי מכביד, והסתבך בעבר בעבירות ביטחוניות חמורות וחזר לעסוק בעבירות נשק לאחר שחרורו. נטען שכתב האישום נגדו היה גם חמור יותר וכי אין ללמוד ממנו ביחס לנאשם.

14. באשר לתסקיר שירות המבחן נטען שעולה תמונה חיובית וכי הנאשם קיבל אחריות על מעשיו ונקבע גם שמעצרו היווה גורם מרתיע עבורו. כמו כן נקבע שכעולה מהתסקיר, המניע לביצוע העבירות היה מניע כלכלי ותו לא. נטען שאלמלא אופי העבירות והעובדה שהנאשם עצור עד תום ההליכים הייתה ניתנת המלצתה על תכנית שיקומית.

15. הסנגור חזר ונטען שאקדח הסירקיס לא היה תקין כפי שעלה מעדות המומחה גירבץ' בחוות דעתו ונטען שהעדר התקינות צריכה לעמוד לזכותו של הנאשם. נטען עוד שהנשק הוסתר והוחבא ולא נעשה בו שימוש, דבר הפועל לזכותו של הנאשם ומהווה סיבה מקלה גם לפי הנחיות פרקליט המדינה.

16. ביחס לאישום השני נטען שהנחיות פרקליט המדינה מחייבות שהיא תעתור לעונש שהינו 6 חודשי עבודות שירות ועד 6 חודשי מאסר בפועל כיוון שמדובר בתחמושת ולא בנשק.

17. מבחינת מדיניות הענישה נטען שבמקרים דומים הוטלו מנעד רחב של עונשים על הנאשמים:

בע"פ 526/14 פלוני נ' מדינת ישראל (12.03.2014) התקבל ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות החזקת נשק וסחר בנשק כאשר הוא מכר לסוכן אקדח יריחו ומחסנית תמורת 14,000 ₪. לאור פוטנציאל שיקומי הוקל עונשו ונגזרו עליו 16 חודשי מאסר בפועל חלף 22 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 5955/08 ווג'די נ' מדינת ישראל, (23.10.2008) נדחה הערעור על חומרת העונש כאשר הערכאה הדיונית הטילה 8 חודשי מאסר בפועל בגין מכירת רימון רסס.

בת"פ 36381-05-15 מדינת ישראל נ' אבו שנדי (31.12.2015) הורשע נאשם בעבירת סחר בנשק של מקלע מאולתר לסוכן משטרתי. נקבע מתחם בין 24-48 חודשי מאסר ושם נידון ל-28 חודשי מאסר בפועל.

בת"פ 54615-03-16 מדינת ישראל נ' מוסטפה (14.3.2017) הורשע הנאשם בעבירת סחר בתת מקלע מסוג קרלו תמורת 3,000 ₪ (אשר בהמשך הקונה ניסה לירות עמו ללא הצלחה). נקבע מתחם ענישה שבין 20-40 חודשי מאסר כאשר היה מדובר בצעיר נורמטיבי והוא נידון ל-24 חודשי מאסר.

בת"פ 17707-04-14 מדינת ישראל נ' פואקה, (07.12.2014) הנאשם הורשע בגין מכירת אקדח, מחסנית וכדורים לסוכן משטרתי. נקבע מתחם שבין 18-36 חודשי מאסר ונגזרו 20 חודשי מאסר בפועל מתוך התחשבות בגילו הצעיר של הנאשם והעד עבר פלילי.

18. נטען שבמקרה דנן לא הוכח תכנון מתוחכם טרם ביצוע העבירות. באשר לנזק הצפוי נטען כי אמנם מכירת נשק ותחמושת מהווה סיכון לציבור, אך נטען שיש להתחשב ביחס לאישום הראשון והשני שהנשק שנתפס לא היה תקין ולא הגיע לידי עבריינים. ביחס לאירוע הראשון נטען שהנזק העיקרי אינו גדול, שהרי האקדח והתחמושת נמצאו לאחר שהוכח שלא בוצע בהם שימוש. נטען שאין מדובר בכתב אישום שקשור למניע אידיאולוגי או פגיעה בביטחון המדינה ומדובר במניע פלילי גרידא והפעלת שיקול דעת מוטעה, כאשר הנאשם סבר שיהיה רווח כלכלי בעבירות. נטען עוד שאין להסתכל על כל עסקה כאירוע נפרד, וכי יש לקבוע מתחם עונש אחד לשלושת האירועים מאחר ומדובר באותן זהויות שעמם ביצע הנאשם את העסקאות, כאשר הוא התעסק בנשק רק עם רביע ונצרי. נטען שעסקת הסחר באה בעקבות עסקת רכישת הקרלו, כאשר העסקה השנייה הייתה עבור מחסניות לאותו נשק בלתי תקין. נטען שהאישום השלישי מתייחס לחלוואני והינה עסקה עוקבת לעסקה קודמת עם אותן דמויות.

19. בהתחשב שכל השיקולים שנמנו נטען למתחם ענישה הולם שבין 10-24 חודשים.

ביחס לנסיבותיו האישיות של הנאשם נטען שזוהי הסתבכותו הראשונה עם החוק. צוין שהנאשם הודה והביע חרטה עמוקה על מעשיו. נטען שהנאשם החליט לחזור לדרך חיים נורמטיבית ועובדה היא שהוא הקים עסק להרכבת פיגומים באופן מוצלח. הוזכר פעם נוספת שמדובר בעבירות שבוצעו בין 2013-2015 ושמאז לא עסק הנאשם בפלילי.

20. ביחס לעונש בתוך המתחם נטען שיש להתחשב בתנאי המעצר בהם שהה הנאשם, בתסקיר החיובי ובהעדר עבר פלילי ולקבוע עונש במדרג נמוך של המתחם, דהיינו להסתפק בתקופת המעצר או לחילופין לאור סיכויי שיקום גבוהים להסתפק בתקופת המעצר.

דין

תסקיר המבחן

22. ביום 23.3.2018 הוגש תסקיר. תואר שהנאשם בן 27, רווק שעד למעצרו התגורר בבית הוריו בסכנין וניהל עסק להשכרת פיגומים יחד עם אחיו. תואר שהוא גדל בתנאי חיים קשים, שאביו סבל מהתמכרות לסמים ומחלה נפשית. הנאשם סיים 12 שנות לימוד במגמת אוטוטרניקה. הוא עבד בעבודות כפיים שונות לאחר סיום הלימודים, עד לפתיחת העסק על ידו. ביחס לקבלת אחריות עבור ביצוע העבירות התרשם שירות המבחן שהנאשם מצמצם בחלקו ואינו מבין לעומק את חומרת מעשיו. בשיחה הוא גילה מודעות מסוימות לבעייתיות בהתנהגותו בלבד. הוערך שהמעצר והליכים היוו עבורו גורם מטלטל. הוערך עוד שהרקע לביצוע עבירות היה רצון לרווח כספי קל ומהיר והגברת תחושת הביטחון העצמי והגבריות.

23. שירות המבחן התרשם שהנאשם נושא באחריות לעבירות שמיוחסות לו למרות הצמצום שהוא נוקט ביחס אליהן. בסיכומו של דבר, הומלץ על ענישה מוחשית שתתחשב בתקופת המעצר הממושכת. לאור חומרת העבירות לא הומלץ על חלופות ענישה או שיקום אף הומלץ שיתאפשר לו להשתלב במסגרת מאסרו בתכניות שיקומיות טיפוליות במידה ויבקש זאת.

24. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו היו שלום הציבור ושמירה על בטחונו. אין צורך להכביר מילים על חומרתן של כל סוגי עבירות הנשק (ע"פ 5220/09 היתם עוואדה נ' מדינת ישראל).

25. במקרה דנן עסק הנאשם בעבירות נשק משך תקופה לא מבוטלת במספר עסקאות, כך שהפגיעה בערכים הייתה משמעותית. ברור שהיה דרוש תכנון כדי לבצע את העסקאות אף כי אין מדובר על פי עובדות המקרה בתכנון מתוחכם. בכל מקרה, חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירות היה משמעותי ביותר, היה צפוי להגרם נזק משמעותי לאור העובדה כי בנשק חם עסקינן, אם כי במקרה זה נראה שהנשקים נותרו טמונים וחבויים ולא נעשה בהם שימוש. הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות היו פסולות, כאשר בעניין זה יש לסווג את החומרה בכך שהמטרה הייתה כפי הנראה רווח כלכלי ולא מטרה אחרת. הנאשם היה מסוגל להבין בנקל שמעשיו פסולים והיה מסוגל להימנע מביצוע העבירות בכל שלב.

26. באשר לשאלה אם מדובר באירוע אחד או מספר אירועים נראה לי שיש לסווג את המקרה כאירוע אחד מתמשך לאור העובדה כי בכל פעם בוצעה עסקה מול אותם צדדים.

27. הגעתי למסקנה שמתחם הענישה ההולם בגין האישום הראשון נמצא בין 3-6 שנות מאסר בפועל (כאשר המקרה פחות חמור ממקרהו של חליפה).

28. מתוך המתחם יש להתחשב בעיקר בתקופה המעצר הארוכה, בהודיית הנאשם בסופו של דבר, בהרתעה שצוינה לגבי מעצרו, בהעדר עבר פלילי קודם, גילו הצעיר יחסית והעובדה שמאז ביצוע העבירות ועד למעצרו הוא לא המשיך לעסוק בסחר בנשק, אלא פתח עסק רגיל וחוקי עם בן משפחה. יש בכך כדי להראות על תחילת התנתקות מדרך חיים פלילית. מכאן החלטתי שיש להטיל ענישה מרתיעה אך ברף הנמוך יותר של המתחם. כמו כן יש להתחשב בעובדה כי חלפה תקופה מאז ביצוע העבירות ועד למעצרו של הנאשם במהלכה כפי הנראה לא חזר על אותה פעילות.

מכל האמור הגעתי למסקנה שיש להטיל עונשים כדלקמן:

א. מאסר בפועל לתקופה של 4 שנים מהם תנוכה תקופה המעצר החל מיום 23.4.17

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם כאשר התנאי יופעל במידה והנאשם מבצע עבירות נשק מסוג פשע.

ג. קנס בסך 15,000 ₪ לתשלום עד ליום 31.12.18.

ניתן היום, ט"ו אייר תשע"ח, 30 אפריל 2018, בהעדר הצדדים.